

DAG 1 : OPERATIE KRAANVOGEL : een trekvoegelexpeditie

19 vogelvrienden stonden zaterdagmorgen 31 oktober 2015 vertrekkensklaar op de randparking van Steenbrugge voor wat een fantastische trip naar de Lac du Der zou worden onder de -zoals altijd- deskundige leiding van (“er is daar een beetje voorbereiding aan”) Johan.

Na een speedy rit in de auto’s van Jef, Marc, Geert, Eric en Johan arriveerden we in de camping “le clos du vieux moulin” (www.leclosduvieuxmoulin.fr) Tijdens de rit waren er al enkele kraanvogels gezien en Hans spotte zelfs een smelleken onderweg. Sommige auto’s lieten op zich wachten en wendden een platte band voor, een smoes waar de anderen niet intrapten : de snoodaards hadden zich afgesplitst in een geheime missie om zo al roodhalsfuut en krooneend te kunnen bijschrijven op hun vogellijst : zou dit wel allemaal goedkomen?

Op de “Étangs d’Outines” stalen de beverratten de show, samen met enkele zilverreigers, wilde eenden en slobenden. In het struikgewas wipten vele goudhaantjes op en neer, ook in de omgeving van de Lac du Der was er net zoals aan onze kust, een invasie van deze soort. We spijkerden onze kennis bij over het verschil met vuurgoudhaantjes (niet de oranje streep op de kop, maar wel de brede witte wenkbrauwstreep kenmerkt het vuurgoudhaantje) maar we konden geen enkel vuurgoudhaantje opmerken.

Eerder hadden we aan de Lac du Der al een eenzame grote zaagbek en veel Kieviten en ganzen gezien. Tegen zonsondergang landden er duizenden families kraanvogel en konden we het verschil bestuderen tussen juveniele en adulte exemplaren (mét zwart-witte koptekening en rode kopvlek).

Foto : Ruben Saey

We zakten af naar de Pot Morot, waar we getraakteerd werden op mossels met frieten en de uitbater in fonetisch Nederlands een boodschap voorlas van Karina’s vrienden : een sympathieke attentie.

’s Avonds wandelden we terug naar de stacaravans onder een schitterende sterrenhemel.

DAG 2 : NATIONAL GEOGRAFIC AAN DE LAC DU DER

Vroege vogels die kraanvogels : om 06.00 ’s ochtends stonden we al klaar om de meer dan 60.000 kraanvogels te spotten, ook een 50-tal grote zilverreigers tekenden zich sierlijk af tegen de spiegel van het meer.

Aan het kerkje van Champaubert trok een massa aalscholvers onze aandacht. In ware national geografic stijl zwommen honderden aalscholvers in groep de ene en dan weer de ander kant op om hun prooiën op te jagen naar ondieper helderder water, waar de vissen zich makkelijker lieten vangen.

Er kwam een groenpootruiter in het vizier. Ook pijlstaarten, krakeenden, wintertalingen en smienten zwommen rond en tussen de stenen aan de rand van het meer hopten kwikstaarten en zwarte roodstaarten.

Het mooie weer leverde nog verbazend veel vlinders op : koolwitje, oranje luzerne vlinder, distelvlinder, kleine vuurvlinder, atalanta en argusvlinder fladderden in de zon.

De watertoren leverde terug goudhaantje op, Johan zag ook een appelvink voorbijflitsen en Jef, immer op zoek naar paddenstoelen, jaagde een houtsnip op.

We aten de boterhammetjes op aan het meer in de buurt van Larzicourt, waar we het verschil in de roep tussen “niezende” glanskop (“pieTSJEH”) en de eerder geziene matkop (“titipèhpèh”) konden horen. Hoog in de bomen zat er middelste bonte specht. Een wandeling aan de rand van het meer bood de verrassing van de dag : door de telescoop van Stefaan zagen we een werkelijk prachtige parelduiker met de onmiskenbare witte dijvlek. Zowel in de lucht met boomkruiper en –klever en vleermuizen als op de grond (witte en zwarte kluifzwam, plooirokje) waren er mooie soorten te ontdekken.

Dichtbij Matignicourt tekenden ijsvogels en een zwarte specht present. De maretakken in de bomen toonden aan waarom de grote lijster, zijn Engelse naam “mistletoe trush” niet gestolen heeft. Ook de “Ferme aux Grues” met een wijds uitzicht op het landschap, bood ons nog een taalweetje : een door 2 vinken geflankeerde keep, werd door collega-spotters in het Duits vertaald als “Bergfink”, ook onze voorzitter had hier kunnen bijleren...

's Avonds waren we nog maar eens bij de les : Jef gaf ons een introductie in de paddenstoelen met zijn vondsten van de voorbije dagen uitgesteld op tafel, waaronder een voortreffelijk exemplaar roze zalmplaat.

Foto : Hans Saey

DAG 3 : TOYBOY en PRENTE BLAUWE KIEKENDIEF OP ÉÉN DAG

Op een menselijk uur stonden we klaar voor verkenning van de “Étang de la Horre” en de meren in de buurt van de “Lac d’orient”, gelegen ten zuiden van de Lac du Der.

De wandeling rond de “Étang de la Horre” leverde zoals beloofd op de kaart van Pierre, een aantal ijsvogeltjes op. Ook waren er watervogels en steltlopers te zien: kleine en grote zilverreiger, kemphaan, watersnip, witgat, blauwe reiger, fuut, wintertaling en een roepende waterral, naast tal van eendensoorten : kuif-, tafel-, wilde en slobeend, 2 pijlstaarten en ook nog 35 kleine zwanen. Een rietgors verschool zich in het riet. Na een buizerd toonde zich ook een mooi mannetje blauwe kiekendief zwevend boven de bomenrij aan de rand van het meer. We hielden onze blik eveneens op de grond gericht om onder meer de paarse ridderzwam, reuzeknotszwam en de oogverblindend mooie kroontjesknotszwam niet te vertrappelen.

In het zonnetje nabij het kerkje van Lentilles genoten we van het middageten. Enkelen deden een dutje en anderen bezochten het 16de -eeuwse kerkje van “Sint-Jacques et Sint-Philippe” met de kenmerkende houten pannen (één van de vele pittoreske kerkjes op de route van “les églises à pans de bois”). In de omgeving van Brennes le Château snoeven we de zuurkoollucht op en deden we in de choucrouterie Larique onze voorraad met of zonder champagne in, vooraleer af te zakken naar de meren.

Vanuit de kijkhut aan de Lac Amance waren hoogvliegende kraanvogels te zien, op het water dobberden met krooneenden, smienten, knobbelzwanen, dodaars en wintertaling. Andere hoogvliegers waren een jonge lepelaar en opnieuw een prachtexemplaar blauwe kiekendief, ditmaal een vrouwtje.

Op de dijk aan de Lac du Temple ontdekten we met de telescoop een groep edelherten badend in een gouden zonlicht en opnieuw de onvermijdelijke kraanvogels, naast zwarte ruiters, wulp, lepelaar en grote zilverreigers.

We waren nog net op tijd aan de observatoire van de Lac d’Orient om de kraanvogels, dit keer van zeer dicht bij, te bewonderen.

Tijdens de avondlijke rit terug in het donker hadden enkelen nog een close encounter met een kerkuil die naast hun auto opvloog. Met de plaatselijke specialiteit “gésiers” (kippenmaagjes) konden we aan tafel nagenieten van de vele moppen getapt door Ruben en Johan en bediscussieerden we het verschil tussen “mannetjes met baard” en “baardmannetjes” en wie van de twee er op de waarnemingsite zou verschijnen.

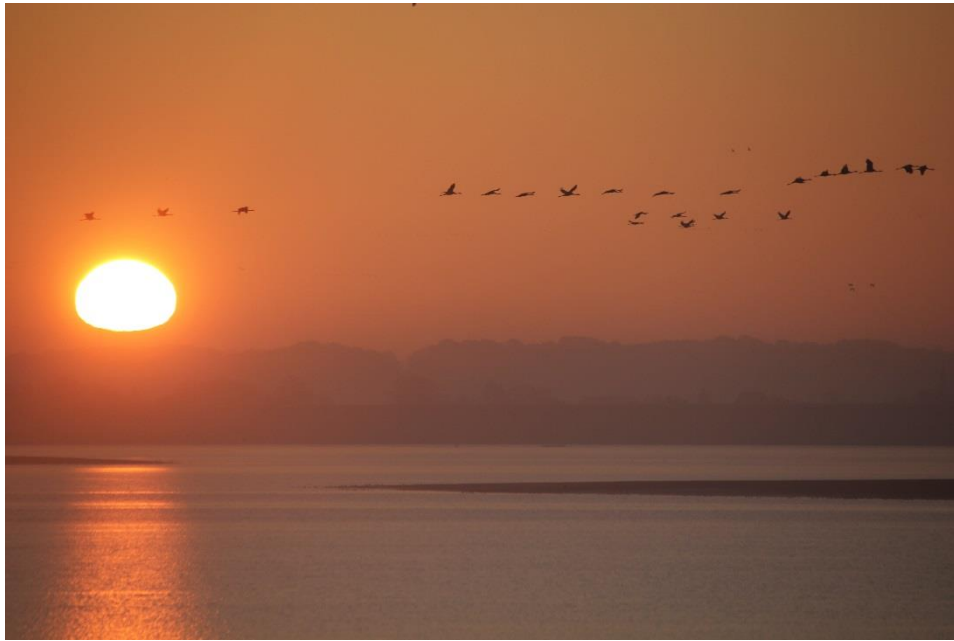
We namen onder begeleiding van de romantische sterrenhemel afscheid van opnieuw een mooie dag.

Foto Pierre Tavernier

DAG 4 : CHANCE DAT WE NAAR JEF GELUISTERD HEBBEN

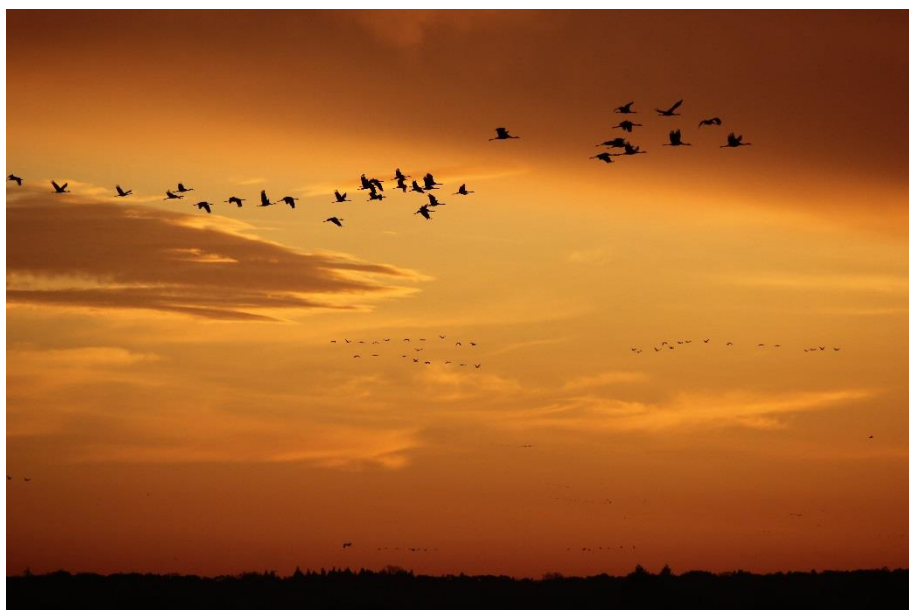

Foto : Kristof Hurtekant

Bij het krieken van de ochtend, reden we op het aanraden van Jef, naar een rustigere plek op de dijk in de buurt van Giffaumont. Met het kenmerkende geluid van de ontwakende kraanvogels op de achtergrond, werd het andermaal een adembenemend spektakel: de vluchten van vertrekkende aalscholvers, zilverreigers en kraanvogels tekenden zich af boven het meer in de kleuren van de opkomende zon. Het deed ons naar foto toestellen en telescopen grijpen: Kristof ging zelfs plat op de buik. Het loonde de moeite.

Na dit hoogtepunt gingen we nog voor het toemaatje : op de plasjes nabij Matignicourt spotten we een brilduiker en 55 krooneenden. We zagen een slechtvalk en een rode wouw in de verte nabij Larzicourt, waar er grauwe gorzen en geelgorzen verstoppertje speelden op het veld en in het struikgewas. Nabij de dijk namen we afscheid van de Lac du Der met bonte strandloper , een bruine kiekendief en hoorde Valérie een goudvink, wat de teller op 103 soorten bracht.

Na een bedankje aan de chauffeurs en aan Johan, zat het er alweer op: een uitstekend georganiseerd weekend met het perfecte weer in een opperbeste sfeer. We weten het al : “ er is daar een beetje voorbereiding aan...”

Foto : Kristof Hurtekant

Uw verslaggeefster

Kathleen COEN
coenkathleen@skynet.be

Dank aan de fotografen

LAC DU DER 2015 : VOGELLIJST

- 1.knobbelzwaan
- 2.kleine zwaan
- 3.grauwe gans
- 4.casarca
- 5.nijlgans
- 6.wilde eend
- 7.krakeend
- 8.pijlstaart
- 9.slobeend
- 10.smient
- 11.wintertaling
- 12.tafeleend
- 13.krooneend
- 14.kuifeend
- 15.grote zaagbek
- 16.patrijs
- 17.fazant
- 18.parelduiker
- 19.dodaars
- 20.fuut
- 21.roodhalsfuut
- 22.aalscholver
- 23.kleine zilverreiger
- 24.grote zilverreiger
- 25.blauwe reiger
- 26.lepelaar
- 27.blauwe kiekendief
- 28.buizerd
- 29.sperwer
- 30.torenavalk
- 31.smelleken
- 32.waterral
- 33.waterhoen
- 34.meerkoet
- 35.kraanvogel
- 36.kievit
- 37.goudplevier
- 38.witgat
- 39.zwarte ruiter
- 40.groenpootruiter

41.wulp
42.houtsnip
43.watersnip
44.kemphaan
45.kokmeeuw
46.zwartkopmeeuw
47.geelpootmeeuw
48.houtduif
49.holenduif
50.turkse tortel
51.kerkuil
52.ijsvogel
53.zwarte specht
54.groene specht
55.grote bonte specht
56.middelste bonte specht
57.veldleeuwerik
58.waterpieper
59.graspieper
60.witte kwikstaart
61.grote gele kwikstaart
62.roodborst
63.zwarte roodstaart
64.roodborsttapuit
65.koperwiek
66.grote lijster
67.kramsvogel
68.merel
69.cetti's zanger
70.tsjiftsjaf
71.goudhaan
72.winterkoninkje
73.koolmees
74.pimpelmees
75.glanskop
76.matkop
77.staartmees
78.boomklever
79.boomkruiper
80.gaai
81.ekster
82.kauw
83.roek
84.zwarte kraai
85.spreeuw
86.ringmus
87.huismus
88.vink
89.keep
90.putter
91.groenling

- 92.sijs
- 93.appelvink
- 94.rietgors
- 95.geelgors
- 96.brilduiker
- 97.slechtvalk
- 98.heggenmus
- 99.grauwe gors
- 100.rode wouw
- 101.bonte strandloper
- 102.buine kiekendief
- 103.goudvink